

LINNAEA.

Ein

Journal für die Botanik
in ihrem ganzen Umfange.

Herausgegeben

von

D. F. L. von Schlechtendal,

der Med. Chir. und Philos. Dr., Professor an der Universität zu Berlin und mehrerer
gelehrten Gesellschaften Mitglied.

Fünfter Band. Jahrgang 1830.

Mit eilf Kupfertafeln.

Berlin 1830.

Gedruckt auf Kosten des Herausgebers.

In Commission bei L. Oehmigke.

B. B. H.

PLANTARUM QUARUNDAM DESCRIPTIONES

AUCTORE

H. WYDLER, TIGURINO-HELVETO.

GOETZEA Wydler.

Novum plantarum genus, c. tab. VIII.

Arbuscula e familia Ebenacearum, dixi in honorem
 Sr. Aug. Ephr. Goetze, pastori olim Quedlinburgensi, na-
 turæ scrutatori felicissimo, cujus scripta in prima mea ju-
 ventute mihi nutrimentum spiritus prae buerunt suavissimi-
 mus saluberrimumque.

Speciei descriptio: Goetzia elegans.

Truncus arborescens, erectus, cortice glabro, ramosis-
 simus, ramis sparsis erectiusculis.

Folia alterna; breviter petiolata, pollicaria, bipollica-
 ra et ultra, petiolis multo brevioribus, pilis adpressis fer-
 ruginis, ovata, utrinque acuta, interdum apice retusa, pen-
 nervia, nervis parallelis marginibus folii anastomosanti-
 bus reticulata, nervo medio subtus prominente, ferrugi-
 nis subundulata, integerrima, glaberrima, nitida.

Caecae vix pollicem longi, axillares, plures, pedicel-
 latis plus minus penduli, elegantissimi.

Pedicelli breves, semipollicares, teretes.

Calyx corolla quadruplo brevior, gamosepalus, basi
 thalictro-ventricosus, subcampanulatus, supra medium
 contractus, sexfidus, lobis aequalibus, corollae ad-
 pressis lanceolatis, acutis, erectis, intus cum fundo caly-

lata, petiolo longo membranaceo, basi dilatato; limbo angusto-lanceolato acuminato, sinuato-acute-dentato, glabro, dentibus patulis gracilibus basin respicientibus, sinubus tenuissime ciliatis, nervo intermedio latiusculo. *Rami foliiferi* nulli. *Inflorescentia* corymbosa. *Bracteae* foliis similes sed minores, 2—1 pollicares, a basi lata caulera semiamplectenti sensim angustata, lanceolata, acuta, dentata, summa saepe integerrima, plus minus villosa. *Rami florales* maximam partem caulis occupantes, alterni, axillares, breves, a basi ad apicem caulis longitudine decrescentes, inferiores $1\frac{1}{2}$ poll. longi, patuli, angulum acutum efficientes, superiores breviores cauli subadpressi, apice plus minus incrassati villosi. *Efflorescentia* ramorum floralium centrifuga, capitulorum centripeta. *Capitulum* magnum. *Involucri* foliola (bracteolae steriles) semipollicaria, lanceolata, acuta, vix appendiculata, villosiuscula, ciliata, colorata. *Receptaculi paleae* lutescentes, lineam longae. Corolla majuscula purpurea. *Obs.* Pars bracteolarum sterilium inferior, continua verus petiolus mihi esse videtur, pars autem apicalis s. appendicularis limbi foliacei rudimentum.

CRYPTOCORYNE Fischer.

Nomen a κρυπτός occultus et κορύνη clava.

Genus singularissimum Ambrosinae generi solummodo affine, unica specie ab auctoribus sub *Aro* enumerata huc constans. *Ambrosinia retrospiralis* et *ciliata* Roxb. *bengal.*, mihi plane ignotae, an ad genus nostrum referendae?

1. *CRYPTOCORYNE spiralis* Fisch.

Arum spirale Retz obs. 1. n. 103., Willd. sp. 4. p. n. 24., Sims bot. mag. t. 2220.

Ambrosinia spiralis Roxb. hort. bengal. (1814) p.

486

427

65

22

Descriptio: Radix fasciculata, fibris fere pedalis, teretibus albescentibus, crassiusculis, ramulis filiformibus, stolonifera, stolonibus longis, nodosis, squamatis, fibrillas plurimas emittentibus.

Caulis abbreviatus.

Folia omnia radicalia, petiolata, semipedalia et ultra, vernatione a latere spiraliter imbricato-involuta. *Petioli* basi vaginantes, vaginis latis membranaceis, sulcatis, albescentibus, dein semiteretes, solidi, purpurascens. *Limbus* folii oblongo lanceolatus, leviter sulcatus, acuminatus, marginibus saepe crispus, undulatus, nervo intermedio lato, subtus prominente, pallide viridis.

Spathae 1—2, radicales ex axillis foliorum erumpentes, suaveolentes, pedicellatae. *Pedicelli* breves, crassiusculi, semiteretes s. obsolete trigoni, glaberrimi. Inferior pars spathae tubulosa, tubo inter foliorum axillas incluso, subterraneo, crasso, trigono, semipollicari, albo, ad orificium ejus hinc compressiusculo, illinc ventricoso et hic spatha spiraliter torta; superior longe producta, lanceolata, marginata, marginibus crassiusculis in acumen longum herbaceum desinens, cujus margo posterior iterum spiraliter tortus est. Facies ejus exterior, ad tubi instar in longitudinem parallele striata; facies interior obscure s. fusco-purpurea est, concava, sulco longitudinali notata, plicis gradat transversalibus parallelis, undulatis, quarum inferiores magis sunt productae quam superiores. Hae longitudine sensim sensimque decrescunt. Plicae praesertim inferiores ad spathae margines in denticulos saepe laceros, herbaceos, coloratos desinunt. Caeterum colore gaudent inverso; plicae inferiores luteae, intermediae purpureae, superiores pallidiores. Orificium tubi plica clausum est *membrana*, omnium maxime producta, cujus margo posterior *membranam* efficit membranaceam, diaphanam, in centrum *tubi* dependentem, quae latere exteriori tecta est parte

ejusdem plicae anteriore et paulo inferiore. Auricula est ovata, colore albo, texturam habet teneram corollinam et faciem interiorem concavam; haec spadiceis partem antheriferam partim obtegit.

Ex medio spathae et parte ejus tubulosa inclusus, *spadix* surgit 12—14 lin. longus, inferne foemineus, medio nudus, gracillimus 5—6 lin. longus, teres, glaber, albus, purpureo-striatus, apice valde incrassatus, antheriferus, vertice suo cum plica infima (tubum claudente) membrana conjunctus.

Ovarium conicum, 2—3 lin. longum, glabrum, albidum, sexloculare, ovulis multis in quoque loculo, biserialiter dispositis, lateribus compressiusculis, placentae centrali crassiusculae affixis.

Styli duodecim, biseriales, radiatim dispositi, seriei exterioris styli crassi, triquetri, uti ovarium purpureo-punctati, seriei interioris angustiores, omnes glabri.

Stigmata exteriora extrorsa, peltata, marginata, impresso-concaviuscula, interiora a praecedentibus paulo diversa, minus evoluta.

Stamina: Filamenta nulla. *Antherae* spadiceis partem terminalem valde incrassatam obtegentes et capitulum ovatum formantes, sine ullo ordine dispositae. Quaque anthera fere cyathiformis, bilocularis, emarginata, erecta; loculis amplis cellulaeformibus marginatis, septo valde distincto separatis. In quoque loculo corpusculum (pollen?) teres, conicum, a basi ad medium crassiusculum, apicem versus attenuatum, clavatum, exsertum, post anthesin deliquescens. Quamquam planta adhuc flores ad centenos in horto nostro produxit, nunquam *fructus* fert.

Habitat in India orientali; „in Tranquebaria Retz.“ verosimiliter in China (ex bot. mag.) 24. Floret sub dio in horto imperiali Petropolitano.
